

ZÁPIS

z jednání Ekonomické komise Odboru lesního hospodářství
České akademie zemědělských věd

16. a 17. duben 2013 v oblasti působení podniku Vojenské lesy a statky Praha, s. p., divize
Plumlov

Přítomni – viz prezenční listina; při prezenci byl přítomným předán zápis z podzimního zasedání EK OLH ČAZV v oblasti působení podniku Kinský dal Borgo, a. s.

Program:

16. 4. 2013

Úvod - zahájení

1. Informace o činnosti ČAZV a Odboru lesního hospodářství ČAZV
2. Stav lesnického ekonomického výzkumu
3. Současná ekonomická situace LH ČR
4. Ekonomické aspekty diferencovaného hospodaření v lesích - referáty
5. Hospodaření v podmínkách VLS Praha, s. p., Divize Plumlov
6. Organizační záležitosti exkurse

17. 4. 2013

Exkurse: Lesnické hospodaření a myslivost v oblasti působení podniku Vojenské lesy a statky Praha, s. p., Divize Plumlov.

Úvod

Jednání zahájil a vedl předseda komise prof. Šišák. Přivítal přítomné, zástupce Ekonomické sekce OLH SAPV, slovenských akademických a vědeckých institucí a domácí účastníky. Zvláště přivítal zástupce hostitelské organizace podniku Vojenské lesy a statky Praha, s. p., divize Plumlov.

1. Informace o činnosti Odboru lesního hospodářství ČAZV

Prof. Pulkrab se zúčastnil plenárního zasedání ČAZV dne 5. 3. 2013 na půdě ČZU v Praze. Předseda Mgr. Lipavský informoval o činnosti ČAZV. Akademie se podílí na přípravě rozsáhlého programu zemědělské strategie 2014-2020. Druhým, hlavním úkolem je podpora publikační činnosti. Akademie vydává 11 odborných časopisů z toho 8 impaktovaných, přičemž v celé ČR vychází celkem 31 impaktovaných vědeckých časopisů. ČAZV se stále více potýká s problémy při financování a podpory publikační činnosti. Ing. Veleba, předseda agrární komory vystoupil ke strategickému plánu 2014-2020; konstatoval a zdůraznil, jak roste intenzita zemědělské výroby ve světě. V intenzifikaci zemědělské výroby předstihlo Českou republiku i Polsko. Situace ČR je velmi tristní. Klesá produkce produktů s vyšší přidanou hodnotou. Zdůraznil vazbu na zaměstnanost venkova (agrární sektor má potenciál dalších 120 000 pracovních míst).

Následně se prof. Pulkrab zúčastnil i jednání OLH ČAZV, kde byla velmi nízká účast a tím i malá diskuse o přípravě voleb předsednictva OLH. Je k dispozici kandidátní listina. Z EK jsou nominováni kandidáti prof. Šišák, doc. Kupčák a Ing. Chytrý. Prof. Šišák poukázal na trend snižování počtu členů OLH.

2. Stav lesnického ekonomického výzkumu

Ing. Hlaváčková (LDF MENDELU v Brně). Pracovníci ústavu se intenzívně podílí na řešení inovačních vzdělávacích projektů financovaných z Operačních programů Vzdělávání a konkurenceschopnost. Jedná se o "Inovace biologických a lesnických disciplín pro vyšší konkurenceschopnost INOBIO", "Průřezová inovace studijních programů Lesnické a dřevařské fakulty MENDELU v Brně s ohledem na disciplíny společného základu AKADEMIE" a „Perspektivy krajinného managementu - inovace krajinářských disciplín". Ústav není v současné době zapojen do žádného výzkumného či vědeckého programu. Běží jeden projekt Interní grantové agentury LDF pro rok 2013.

Prof. Pulkrab (FLD ČZU v Praze). V roce 2012 byl dokončen projekt „Sociálně ekonomická efektivnost pěstování lesa nízkého“. Byla vydána souhrnná monografie s výsledky projektu. V rámci řešení projektu bylo zpracováno 828 modelových variant na SLT, na kterých přichází pěstování v úvahu. Obhájeno projekt Mze Multiprostorové hodnocení vodohospodářských lokalit v ČR. Vytipovány lokality pro zřízení vodních nádrží, Mze má zájem o zhodnocení dopadů na životní prostředí. Projekt úspěšně obhájeno, vydána souhrnná monografie s výsledky. V roce 2013 je řešen projekt pěstování douglasky tisolisté. Katedra má za úkol provést ekonomickou komparaci pěstebních způsobů DG. Od začátku roku 2013 je řešen projekt NAZV s názvem „Diferenciace intenzit hospodaření“; garant doc. Kupčák. Projekt se v první cílové skupině zabývá diferenciací intenzit hospodaření na bázi Plívovky kategorizace SLT. Druhá cílová skupina jsou determinace vyplývající z legislativy – kategorizace lesů. Lze předpokládat diferenciaci výsledku hospodaření dle SLT. Třetí cílová skupina jsou novodobé vlivy jako např. NATURA 2000. Hlavním přínosem by měla být kvantifikace těchto vlivů. Projekt je řešen a finančně podpořen ve spolupráci s VLS, s. p. v rámci Komplexních udržitelných systémů v zemědělství, kde byla podmínka spolufinancování podnikatelským subjektem. Prof. Šišák garantem projektu „Komparace přirozené a umělé obnovy lesa“. Od roku 2013 katedra spolupracuje s VÚLHM ve Zbraslavi – vyhodnocení hydričké funkce půd. Zahájeno bylo řešení úkolů pro TAČR. S katedrou pěstění byl získán projekt v rámci programu BETA. Gestorem je MŽP – ekonomické dopady pěstování přírodě blízkých lesů. Druhým rokem běží projekt s Lesy a statky Tomáše Bati „Optimalizace intenzit a počtu výchovných zásahů“. Prof. Šišák doplnil k problematice lesa nízkého konání semináře a vydání sborníku. Dále vydána kniha Ekonomická efektivnost lesa nízkého.

Prof. Holécý (LF TUZ Zvolen). Na Slovensku probíhá restrukturalizace financování vysokého školství. Vysoké školy řeší problémy nižších příjmů ze státního rozpočtu z důvodu poklesu počtu studentů. Stále intenzivněji se VŠ zabývají přípravou a řešením vzdělávacích projektů. TUZ má za rok 2012 zisk z projektů ve výši 675 tis. €. Počet projektů vzrůstá především u vzdělávacích programů. Výuka se posouvá na „třetí“ pozici. Slovenskou akreditační komisi zajímá pouze počet karentovaných publikací. V roce 2014 čeká slovenské VŠ komplexní reakreditace. Úspěšné projekty: Vzdělávací projekty ve spolupráci s Finskem, Německem a ČR „Projekt výchovy podnikatelů pro oblast zemědělství“. Celá LF končí vzdělávací a výzkumný projekt „Adaptivní lesní ekosystémy – dobudování centra excelentnosti“, koordinátorem je TUZ, participují NLC a všechny jeho součásti a Ústav ekologie lesa. Doc. Šálka, dr. Brodrechtová jsou zapojeni do projektu COST ORCESTRA. Nejvýznamnější je projekt ze 7. Rámcového programu EU – INTEGRAL. Projekt APVV „Výzkum vlivu nestátního vlastnictví na politiku“. Rozpracované tři projekty VEGA – „Ekonomická efektivnost obchodu s dřívím“, „Matematické modelování pojištění lesa proti riziku“ a „Ekonomické a právní problémy řízení LH“.

Ing. Kovalčík (NLC Zvolen) NLC participace na projektu „Adaptivní lesní ekosystémy – dobudování centra excelentnosti“ (koordinátor TUZ). Projekt pro Ministerstvo polnohospodářství „Výzkum konkurenceschopnosti a ekonomické životaschopnosti LH s oblastmi sekvestrace uhlíku“. Projekt v 7. Rámcového programu EU „Management lesů horských oblastí – produkce dřeva, ochrana přírody“. Podán projekt na výzkum podnikatelského prostředí, efektivnost outsourcingu a transakčních nákladů. Příprava podkladů pro Zelenou zprávu a souhrnné národní účty. Připomínkuje se zákon na ochranu přírody a krajiny. Doc. Kupčák dotaz: Popsat stručně odbor a metodika zkoumání lesnického podnikatelského prostředí.

Odbor má 7 zaměstnanců. Činnost odboru je zaměřena intenzivně na lesnickou politiku, biomasu, politiku rozvoje venkova, hodnocení efektivnosti LH.

K druhé části dotazu; zkušenosti s resortní statistikou a její intenzivní využití. Transakční náklady, poptává sdružení podnikatelů v LH. Prof. Šišák – bylo hovořeno o 7. Rámcovém programu – nejprestižnější projekty, prostředky v řádech mil €. V ČR VÚLHM již nemá ekonomický odbor. Jak se zvyšují ekonomické problémy státu, klesá zájem o lesnickou ekonomiku a společensko-vědní obory vázané a lesnictví.

3. Současná ekonomická situace LH

Ing. Špičková (poradní skupina pro lesnictví a korek EU). Proběhlo zasedání stálého výboru. Bodem č. 1 byla příprava pro období 2014 – 2020. Evaluace lesního akčního plánu 2007 – 2013 ex post. Jsou k dispozici základní statistické výstupy. Ex post evaluace je důležitá pro přípravu nového akčního plánu pro les. Navržen vznik dvou pracovních skupin „Udržitelnost LH“ a „Zelená ekonomika“. Navržen nový bod: „Celkové snížení administrativní zátěže“. Do jednoho dokumenty zahrnuty i navazující obory (dřevařství, papír).

Lesnická politika by měla být samostatná, nikoli součástí zemědělské politiky. Probíhá příprava právně závazného dokumentu. Návrh na posílení vlivu poradní skupiny.

Problematika Bioekonomie: v roce 2012 byla představena nová strategie pro bioekonomii. Zvyšuje se zájem pro zpracování bioodpadů jako protipól využívání fosilních paliv. Do roku 2020 by v „novém“ odvětví mělo být zřízeno 130000 nových pracovních míst. Akční plán pro bioekonomii je připravován do roku 2015. Politika rozvoje venkova má: tři hlavní pilíře: trvalá udržitelnost produkce potravin, trvalá udržitelnost a rozvoj venkovských oblastí. Snížení byrokracie při podávání žádostí v Programu rozvoje venkova (PRV), požadavek, aby fond PRV financoval pouze zemědělství a lesnictví. Rozvoj venkova by měl být financován z fondu Regionálních operačních programů. Požadavek na navýšení zdrojů pro investice do lesnického sektoru. ESA revize statistický dat, vydána nová statistická příručka k 31. 12. 2012. Je k dispozici na EUROSTATU. Doc. Kupčák: dotaz k nahrazení akčního plánu. Prof. Šišák: bioekonomie se týká zpracování odpadů. Prof. Holécy k pojmu bioekonomie, kdo jej zavedl? Ing. Špičková – jedná se o program (strategii) nikoli o vědecký směr.

Ing. Lojda, odbor koncepcí a ekonomika LH Mze

Aktuální stanovisko ministra zemědělství ČR – viz XII. Konference SVOL. V případě SVOlem navrhovaných plateb na plochu není opora v Evropském rámci. Bude novelizován § 46 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (ZoL). Finanční příspěvky poskytované jednotlivými kraji se na Mze vracet nebudou. Od roku 2014 budou finanční příspěvky placené z Mze řízeny nařízením vlády. Jedná se o požadavek zákonného zakotvení (ZoL). Od roku 2013 příspěvky na koně vypláceny z Mze.

Dotační rámec pro poskytování příspěvků na hospodaření v lesích 2014-2020. Účelem vytvoření je společná notifikace příspěvků na hospodaření v lesích poskytovaných v ČR. Vytvoření obecného vnitrostátního rámce doporučila Evropská komise. Obecný rámec stanoví možnost vymezit konkrétní podmínky v rozsahu rámce vlastním předpisem poskytovatele (např. příspěvky, příjemce, výši podpory). Kraje i ministerstva budou nadále poskytovat příspěvky na základě vlastního předpisu (pravidel/zásad), stanovovat rozpočty a rozhodovat o poskytnutí dle zákona o krajích. Během tří týdnů by měl být do Bruselu odeslán společný dotační rámec.

Pokyny pro poskytování dotačních titulů stávajícího období končí 31. 12. 2013 a pro rok 2014 dosud nejsou k dispozici.

PRV 2014-2020 navrhované nové dotační tituly:

- Přeměna porostů v horských oblastech
- Technika v lesním školkařství
- Podpora genových základen a semenných sadů
- Tvoření funkčního sdružování vlastníků
- Retenční nádrže podle nové normy (10 % vody, ostatní suchý poldr)

Pracuje se variantou 10 % úbytku finančních zdrojů, než je k dispozici v období 2007-2013. Otázka co v roce 2014. Zda se bude současné období prodlužovat (k dispozici by měla být 1/7 prostředků období 2007-2013).

4. Ekonomické aspekty diferencovaného hospodaření v lesích - referáty

Ing. Gabzdil – Referát „Funkce lesů při obraně země z hlediska historie lesů a lesnictví“. V minulosti byly důvody pro zachování pohraničních lesů **vojenské a obranné**. V historii byly preferovány odprodeje před pronájmem pro účely obranné. Z hlediska obrany státu vykazovala v minulosti státní správa srovnatelné výsledky se správou soukromou.

Ing. Kaňok – Referát „Ekonomické aspekty diferencovaného hospodaření v lesích“ Obecně je za standard hospodaření v lesích považován polyfunkční systém hospodaření. „Co neposkytuje okamžitý efekt je odsunuto do pozadí“. Rozdíly podmínek hospodaření by měla charakterizovat diferenciální renta.

Diferencované využití různých hospodářských způsobů. Závěrem referátu vyzval ekonomickou akademickou obec k úvaze, zda nenastala doba pro tvorbu „Školy nejvyšší trvale udržitelné hodnoty z lesa“.

Doc. Kupčák – Referát Projekt NAZV č. QJ1220313. Základní báze jsou SLT. Kategorizace lesů je typickou společenskou objednávkou. Realizace projektu byla podmíněna spoluprací VVI a podnikatelského subjektu.

Ing. Polster - Referát

Referát – „Vztah EK a Českého Webarchivu“. Úkolem je archivace a ochrana webových zdrojů v rámci projektu Národní knihovny. Jedna z možností propagace činnosti EK. Dotaz, zda Ing. Polster může jednat za EK pro archivaci webových stránek EK. Prof. Šišák prověří OLH ČAZV a pak bude vydáno stanovisko, resp. souhlas.

Ing. Šafařík – Referáty „Konkurenceschopnost a ekonomická životaschopnost dřevařského průmyslu v České republice“ a „Finanční podpory hospodaření v lesích ve vybraných spolkových zemích Německa a Rakouska“. Možnosti řešení problémů konkurenceschopnosti:

- Shromáždění dostatečného množství argumentačního a podkladového materiálu pro jednání o změně politiky.
- Analýza inovačního potenciálu odvětví a celého LDS.
- Argumentace na bázi reprodukce a spotřeby fixního kapitálu a tvorby přidané hodnoty.

5. Hospodaření v podmínkách VLS Praha, s. p., Divize Plumlov

Ing. Mocek, ekonomický náměstek VLS

24. 5. 1928 vznikla servisní organizace společně s vojenským prostorem Brdy. V letošním roce oslaví podnik 85. výročí. Hospodaření a správa aktiv se plně řídí zákonem č. 77/1997 Sb., o státním podniku. Dozorčí rada podniku je šesti členná, čtyři členy jmenuje Ministerstvo obrany, dva jsou z řad zaměstnanců podniku. Šest divizí, divize Mimoň je již bez vojenského újezdu (pyrotechnická očista). Těžba 800-900 tis. m³, obnova 1350 ha. Hlavní dřevina SM 49 %, BO 20%, BK 8 %.

Strážní služba – největší agentura v zemi, nemohou konkurovat privátním subjektům

Aktiva v netto hodnotě 7,98 mld. Kč., přes 6,5 mld. Kč tvoří dlouhodobý majetek, nejvíce pozemky, 1,5 mld. Kč oběžný majetek, 300 mil. krátkodobé pohledávky, 1 mld. krátkodobý finanční majetek.

Základní kapitál 1,612 mld. Kč, přes 4,8 mld. Kč tvoří ostatní kapitálové fondy. Rezervy podle zvláštního předpisu činí 264 mil. Kč. Výsledek hospodaření před zdaněním za rok 2012 činí 339 mil. Kč.

Dotace – 90 % do zemědělství, 10 % environmentální funkce

Náklady – 800 mil. – výrobní spotřeba, 800 mil. osobní náklady, 130 mil. odpisy

Prodej dřeva – strategie prodeje dříví, 60 % prostřednictvím dlouhodobých rámcových smluv (celkem 14), 30 % regionální prodej, 10 % alternativní prodej

Další informace jsou k dispozici ve Výroční zprávě.

6. Organizační záležitosti

Pro terénní exkursi: Lesnické hospodaření a myslivost v oblasti působení podniku Vojenské lesy a statky Praha, s. p., Divize Plumlov.

Návrh na téma a oblast podzimního zasedání EK OLH ČAZV v roce 2013: oblast působnosti Správy Krkonošského národního parku.

Jednání ukončil předseda prof. Šišák a poděkoval všem přednášejícím a přítomným.

Zapsal: Ing. Dalibor Šafařík, Ph.D.